

Súd: Najvyšší súd
Spisová značka: 5Cdo/150/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1217217665
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Adamcová
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:1217217665.1

Uznesenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: O.. R. F., bytom v T., Č. XX, zastúpená advokátskou kanceláriou A.K. JUDr. NOVÁČKOVÁ s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mandľová 28, IČO: 36 699 705, proti žalovanému: O.. E. E., bytom v T., Q. XX, korešpondenčná adresa J. W. XX, T., zastúpený JUDr. Pavlom Torňošom, advokátom v Bratislave, Tomášikova 50/D, IČO: 30 854 211, o vydanie vecí, umožnenie užívania nehnuteľnosti a vydanie bezdôvodného obohatenia, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 13C/58/2017, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 25. júna 2019, sp. zn. 14Co/65/2019, 14Co/67/2019 takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 25. júna 2019, sp. zn. 14Co/65/2019, vo výroku, ktorým odmietol odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 20. júna 2018, č. k. 13C/58/2017-61 a vo výroku o trovách konania a rozsudok Okresného súdu Bratislava II z 20. júna 2018, č. k. 13C/58/2017-61 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1.1. Okresný súd Bratislava II (ďalej v texte rozhodnutia „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom pre zmeškanie žalovaného č. k. 13C/58/2017-61 z 20. júna 2018 uložil žalovanému povinnosť odovzdať žalobkyni všetky kľúče od stavby (vrátane všetkých jej priestorov) súpisné číslo XXXX, postavenej na parcele C-KN č. XXX/XX (zastavané plochy a nádvorcia o výmere 190 m²) a od parcely C-KN č. XXX/XX (zastavané plochy a nádvorcia o výmere 190 m²), vedených na LV č. XXX pre katastrálne územie S., v T. O., ako aj umožniť žalobkyni tieto nehnuteľnosti, v rozsahu jej spoluvlastníckeho podielu, nerušene: držať, užívať, požívať ich plody a úžitky a nakladať s nimi (vrátane umožnenia žalobkyni do nich nerušene vstupovať, či sa v nich aj nerušene zdržovať) /výrok I./ Zároveň žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 8.225,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.350,- eur od 28. apríla 2017 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.875,- eur od 10. septembra 2017 do zaplatenia, všetko v lehote 15 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku /výrok II./ Žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením /výrok III./

1.2. Z odôvodnenia rozsudku pre zmeškanie vyplýva nasledovné :

„1. Žalobou, podanou na súd dňa 20.9.2017, sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému uloženia povinnosti vydať kľúče od sporných (vo výroku súdneho rozhodnutia špecifikovaných) nehnuteľností, uloženia povinnosti umožniť žalobkyni tieto nerušene (v špecifikovanom rozsahu) užívať a povinnosti uhradiť jej sumu 8.225,-Eur s príslušenstvom z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. Žalobu odôvodnila tým, že je podielovou spoluvlastníčkou sporných nehnuteľností, pričom žalovaný jej výmenou zámok zamedzil vstup do nich a možnosť ich užívania, odmieta jej vydať kľúče. Nakoľko žalobkyňa úplne vylúčil z užívania nehnuteľností a túto užíva sám nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu, dochádza na jeho strane k bezdôvodnému obohateniu, ktoré je povinný vydať žalobkyni.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril v liste, podanom na súd dňa 12.12.2017. Uviedol, že žalobkyni dovoľí do domu vstúpiť, keď budú vyriešené veci na súde a polícii a bude skončené dedičské konanie po

otcovi a matke, nakoľko je vážne podozrenie, že podpis na závete matky je sfaľšovaný. Majetok, ktorý si žalobkyňa nárokuje získala podvodom, klamstvom a tlakom a rodičov. Zdôraznil, že on je stavebníkom domu. Navrhol v konaní vypočuť viacerých svedkov.

3. Žalobkyňa zotrvala na uplatňovaných žalobných nárokoch.

4. Rovnako žalobca, v rámci podania zo dňa 15.3.2018, zopakoval svoju skutkovú argumentáciu. V kolaudačnom rozhodnutí z roku 1978 je jasne uvedené, kto je užívateľom sporného bytu. Pivničné a garážové priestory domu vybudoval výlučne žalovaný. Ním označení svedkovia mali osvedčiť, že žalobkyňa žila ako parazit z peňazí nebohých rodičov, k rodičom sa správala chrapúnsky, obmedzovala ich v osobnej slobode, dávala im podpisovať rôzne dokumenty, bránila v stretávaní so žalovaným.

5. Na pojednávaní konanom dňa 20.6.2018 súd vec prejednal v neprítomnosti žalovaného, ktorý mal doručenie predvolania riadne vykázané. Bola zároveň dodržaná lehota v zmysle § 178 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Žalovaný bol súdom poučený o následku nedostavenia sa na pojednávanie, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie v zmysle § 274 Civilného sporového poriadku. Žalovaný v liste zo dňa 15.6.2018, doručenom súdu dňa 18.6.2018, nežiadal nariadený termín pojednávania odročiť. Z pojednávania sa ospravedlnil, nakoľko od 20.6.2018 do 25.6.2018 je na dovolenke mimo Bratislavy.

6. Podľa § 274 Civilného sporového poriadku na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

7. Podľa § 275 Civilného sporového poriadku odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného obsahuje len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

8. Predmetom tohto sporového konania bol nárok žalobkyne voči žalobcovi, ktorý smeroval k splneniu jeho povinnosti vydať jej kľúče od spornej nehnuteľnosti, umožniť jej túto užívať a zároveň uhradiť žalovanú sumu z titulu bezdôvodného obohatenia. Súd konštatuje, že všetky tri žalobné nároky boli nárokmi v zmysle § 137a) Civilného sporového poriadku. Žalobkyňa na pojednávaní dňa 20.6.2018 navrhla súdu vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Žalovaný sa na pojednávanie, napriek riadne doručenému predvolaniu, nedostavil. Rovnako svoju neúčast' neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami. V prvom rade súd uvádza, že je povinnosťou sporovej strany zúčastniť sa súdneho pojednávania v prípade, ak je na toto riadne predvolaný. Žalovaný ospravedlnil svoju neúčast' z dôvodu údajnej, bližšie nešpecifikovanej, dovolenky. Čerpanie, či absolvovanie akejkoľvek dovolenky, alebo pobytu mimo územia Bratislavy, ktoré by mu znemožňovalo zúčastniť sa súdneho pojednávania, nepreukázal. Aj v prípade osvedčovania relevancie dôvodov a okolností neúčasti na súdnom pojednávaní platí zásada kontradiktórnosti civilného sporového konania, kedy nepostačuje dôvod neúčasti len opísať a uviesť (resp. tvrdiť) ale jeho existenciu je nutné aj preukázať. Zjednodušene povedané, pokiaľ strana v spore súdu existenciu vážnej okolnosti, znemožňujúcej účasť na pojednávaní, neosvedčí, súd jej ospravedlnenie musí vyhodnotiť ako nepostačujúce. Okrem toho aj tvrdenie žalovaného, že je na dovolenke, je samo o sebe natoľko všeobecné a nepreskúmateľné, že znemožňuje súdu vyhodnotiť, či údajná dovolenka je vážnou okolnosťou, znemožňujúcou účasť na pojednávaní. Je nutné si uvedomiť, že nie každá okolnosť, znemožňujúca účasť na pojednávaní, je okolnosťou ospravedlniteľnou. Samotný zákon vyžaduje aby charakter vzniknutej prekážky bol vážny a vo svojej intenzite skutočne tvoril ťažko prekonateľnú prekážku účasti na pojednávaní. Takúto okolnosť však súdu žalovaný neuviedol a preto je naplnená hypotéza ustanovenia § 274 písm. b) Civilného sporového poriadku. Súdu nezostávalo iné, ako rozhodnúť vo veci rozsudkom pre zmeškanie žalovaného. Záverom je potrebné zdôrazniť, že žalovaný v rámci ospravedlnenia nežiadal, aby súd pojednávanie odročil, len oznámil, že sa tohto nezúčastní.“

2. Proti uvedenému rozsudku pre zmeškanie podal žalovaný dňa 17. augusta 2018 odvolanie a zároveň návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie podľa § 277 ods. 2 CSP. Odôvodnil ich v podstate zhodne tým, že pojednávania konaného dňa 20. júna 2018 sa nemohol zúčastniť, pretože v dňoch 20. až 25. júna 2018 bol na plánovanej dovolenke mimo územia Bratislavy, v rámci ktorej dňa 20. júna 2018 sprevádzal svokrovcov na plánovaných lekárskech vyšetreniach v Nových Zámkoch. Svoju neprítomnosť na pojednávaní však ospravedlnil listom z 15. júna 2018 a i keď nežiadal výslovne o odročenie pojednávania, vzhľadom na obsah tejto listiny je nepochybné, že to mal v úmysle, keďže žiadal na ďalšie pojednávanie predvolať svedkov, ktorých navrhol už vo svojom vyjadrení z 11. decembra 2017. Uvedenému svedčí aj tá skutočnosť, že žalovaný nepožiadaval konajúci súd, aby konal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Práve naopak mal záujem, aby súd predvolal na ďalšie pojednávanie navrhnutých

svedkov, ktorí mali potvrdiť tvrdenia žalovaného, uvedené v rámci jeho procesnej obrany. Žiadal preto prvostupňový súd, aby rozsudok pre zmeškanie z 20. júna 2018, sp. zn. 13C/58/2017, zrušil a začal v predmetnej veci opätovne konať.

3. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 13C/58/2017-95 z 15. novembra 2018 návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie č. k. 13C/58/2017-61 z 20. júna 2018 zamietol. V odôvodnení zotrval na dôvodoch, ktoré uviedol v rozsudku pre zmeškanie.

4. Uznesenie č. k. 13C/58/2017-95 z 15. novembra 2018 napadol žalovaný dňa 11. decembra 2018 prípustným odvolaním (§ 357 písm. h/ CSP) z dôvodu, že konajúci súd svojím postupom porušil jeho právo na spravodlivý súdny proces. Pre vydanie rozsudku pre zmeškanie neboli splnené zákonné podmienky v zmysle ust. § 274 CSP, pretože predmetného pojednávania sa nezúčastnil pre závažné okolnosti a svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil riadne a včas.

5.1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením sp. zn. 14Co/65/2019 z 25. júna 2019 odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 20. júna 2018, č. k. 13C/58/2017-61, odmietol (výrok I.), uznesenie Okresného súdu Bratislava II z 15. novembra 2018, č. k. 13C/58/2017-95, potvrdil (výrok II.) a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 % (výrok III.).

5.2. Z odôvodnenia uznesenia je zrejmé, že odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie o existencii zákonných podmienok pre postup v zmysle § 274 CSP. Preto napadnuté uznesenie z 15. novembra 2018, č. k. 13C/58/2017-95, podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil. Pretože dôvody taxatívne uvedené v § 356 písm. b) CSP neboli odvolacím súdom zistené, odvolanie žalovaného proti rozsudku prvoinštančného súdu z 20. júna 2018, č. k. 13C/58/2017-61, odmietol podľa § 386 písm. c) CSP.

6.1. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f/ CSP tvrdiac, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolateľ navrhol uznesenie odvolacieho súdu sp. zn. 14Co/65/2019 z 25. júna 2019 spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie z 20. júna 2018, č. k. 13C/58/2017-61, podľa § 449 ods. 1 a 2 CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6.2. V dovolaní namietal, že odvolací súd nenariadením pojednávania vo veci, mu odňal možnosť uplatniť jemu patriace procesné práva, tak ako sú garantované Ústavou Slovenskej republiky. Mal za to, že súdy nižšej inštancie konali v rozpore s uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/184/2010 z 27. októbra 2010. Ďalej namietal, že došlo k pochybeniu pri doručovaní rozhodnutia odvolacieho súdu. Konkretizoval, že rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo doručované elektronicky na adresu sídla advokátskej kancelárie jeho vtedajšieho právneho zástupcu, čím boli porušené právne predpisy pri doručovaní rozhodnutia, jeho správoplatnení a žalovanému bola odopretá možnosť podania odvolania a dovolania v zákonom stanovenej lehote. Ďalšie vady konania spočívajú v tom, že odvolací súd nevytyčil pojednávanie a rozhodol formou samosudcu, neskúmal obsahové námietky žalovaného uvedené v jeho odvolaní, a ani neskúmal, či súd prvej inštancie postupoval v súlade so zákonom a správne vyhodnotil dôkazy, na základe ktorých rozhodol. V dovolaní následne zhrnul aj vady konania, ktorých sa podľa jeho názoru dopustil súd prvej inštancie.

7. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol, alternatívne zamietol ako zjavne oneskorene podané, a to aj bez ohľadu na jeho neopodstatnenosť podľa § 448 CSP, keď aj v kontexte čl. 5 CSP sa žalovaný zámerne vyhýbal nariadenému pojednávaniu. Zároveň žiadala priznať náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 písm. b/ CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je opodstatnené.

9. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

10. Žalovaný konkrétne prípustnosť svojho dovolania vyvodil z § 420 písm. f) CSP.

11. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

13. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný tak, ako sú obsahovo vymedzené v podanom dovolaní.

14. Dovolací súd posudzoval prípustnosť dovolania a súčasne aj jeho dôvodnosť z hľadísk uvedených v ustanovení § 420 CSP, t. j. najmä z hľadiska existencie vady, na ktorú poukazoval žalobca, teda či súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP].

15. Pod porušením práva na spravodlivý proces je treba rozumieť taký nesprávny postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúcich sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca. Podstatou tohto práva je zabezpečiť fyzickým a právnickým osobám možnosť domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty, ktoré im právny poriadok priznáva. Nesprávnym procesným postupom sa rozumie iba faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu. V zmysle § 420 písm. f) CSP je teda relevantný taký nesprávny procesný postup, ktorý vylučuje stranu sporu z realizácie jej procesných oprávnení a ktorý marí možnosť jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti). Integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

16. Dovolateľ v dovolaní namietal, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa § 274 CSP.

17. Podľa § 274 CSP na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a/ na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak

a/ sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a

b/ žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

18. Rozsudok pre zmeškanie je osobitný druh súdneho rozhodnutia, predstavujúci následok procesnej pasivity procesných strán v sporovom konaní. V kontradiktórnom procese majú byť nositeľom procesnej iniciatívy sporové strany - žalobca iniciuje konanie a má mať záujem na efektívnom vedení „svojej právnej veci“, a rovnako žalovaný, ak má v spore procesne obstáť, musí vyvíjať iniciatívu vo forme svojej procesnej obrany [porovnaj tiež Števec M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1001; (ďalej len „Komentár“)].

19. V súlade so zásadou hospodárnosti je povinnosťou sporových strán spolupôsobiť pri rýchlom a efektívnom rozhodnutí civilného sporu, avšak na strane druhej prísne formalistický postup môže mať za následok zamedzenie prístupu k súdu.

20. Okolnosti, ktorými môže strana sporu ospravedlniť svoju neprítomnosť na pojednávaní, nemožno vymedziť taxatívne, pretože závisia od okolností konkrétneho sporu. V zásade však musí ísť o okolnosti takej intenzity a závažnosti, ktoré znemožňujú účasť na pojednávaní z objektívnych dôvodov (choroba, úraz, úmrtie v rodine, atď.). Vážnosť okolností je však vždy na posúdení a voľnej úvahe súdu (porovnaj Komentár str. 1008). Pri rozhodovaní formou kontumačného rozsudku podľa § 274 a § 278 CSP je potrebné vychádzať z kritérií, ktoré zohľadňujú predovšetkým individuálne procesné štádium sporu, stav a výsledky dokazovania a doterajšie správanie strany resp. jej zástupcu, v neprospech ktorej má byť rozsudok pre zmeškanie vydaný. Tieto kritériá nemožno zovšeobecniť.

21. Z podkladov súdneho spisu je zrejmé, že žalovaný bol od začiatku konania aktívny, reagoval na výzvy zo strany súdu a svoju neprítomnosť na pojednávaní včas ospravedlnil.

22. Z vyššie citovaného ustanovenia § 274 CSP je zrejmé, že návrhu na vydanie rozsudku pre zmeškanie môže súd vyhovieť len za kumulatívneho splnenia v tomto ustanovení zakotvených zákonných podmienok.

23. Za stavu, že žalovaný nebol v konaní pred súdom prvej inštancie nečinný a svoju neprítomnosť na pojednávaní včas ospravedlnil, zákonné podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie v zmysle § 174 CSP splnené neboli. Súd prvej inštancie tak nepostupoval správne, keď na návrh žalobkyne vydal rozsudok pre zmeškanie, ale mal v predmetnej veci rozhodnúť meritórne.

24. Zároveň dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že dovolanie žalovaného bolo podané včas, nakoľko nedostatok v doručovaní uznesenia odvolacieho súdu jeho právnomu zástupcovi bol odstránený.

25. S ohľadom na vyššie uvedené dovolací súd dodáva, že uplatnený dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP bol dôvodný, lebo postupom súdov došlo k porušeniu procesných práv žalovaného v takej miere, že možno konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v ktorom je implikované právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

26. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP).

27. Za stavu, že v konaní došlo k procesným vadám podľa § 420 písm. f) CSP, ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť - pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne - najvyšší súd uznesenie odvolacieho súdu z 25. júna 2019, sp. zn. 14Co/65/2019 vo výroku, ktorým odmietol odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 20. júna 2018, č. k. 13C/58/2017-61 a vo výroku o trovách konania a rozsudok Okresného súdu Bratislava II z 20. júna 2018, č. k. 13C/58/2017-61 zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, § 450 CSP). Zrušenie uznesenia Okresného súdu Bratislava II z 15. novembra 2018, č. k. 13C/58/2017-95, by bolo bezpredmetné, preto zostáva nedotknuté a vec sa dostáva do štádia prvoinštančného konania.

28. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

29. Dovolací súd záverom dodáva, že Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení I. ÚS SR 233/2019 zo 4. júna 2019 ako obiter dictum (v bode 43 veta posledná) uviedol „Podľa názoru ústavného súdu

treba návrh na vydanie rozsudku pre zmeškanie a splnenie ďalších zákonných podmienok podľa § 274 CSP posudzovať vždy aj podľa okolností prejednávanej veci. Napriek kogentnosti ustanovenia § 274 CSP by pri čisto gramatickom výklade a lipnutí na formálnych znakoch vydanie rozsudku pre zmeškanie mohlo znamenať porušenie práva na spravodlivý proces, v neposlednom rade v tom, že pri takomto formalistickom postupe by bolo odopretá strane sporu možnosť podať riadny opravný prostriedok (odvolanie vo veci samej).“

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.